

Srpsko hemijsko društvo
Serbian Chemical Society

Sekcija za hemiju i zaštitu životne sredine
Chemistry and Environmental Protection Division

**6. simpozijum
Hemija i zaštita
životne sredine
EnviroChem 2013**

sa međunarodnim učešćem

*6th Symposium
Chemistry and Environmental
Protection EnviroChem 2013
with international participation*

**KNJIGA IZVODA
BOOK OF ABSTRACTS**

Vršac, Srbija
21 - 24. maj 2013.

6. simpozijum
Hemija i zaštita životne sredine
sa međunarodnim učešćem

---

*6th Symposium
Chemistry and Environmental Protection
with international participation*

KNJIGA IZVODA
BOOK OF ABSTRACTS

*Vršac, Srbija
21 - 24. maj 2013.*

Naslov Title	KNJIGA IZVODA 6. simpozijum Hemija i zaštita životne sredine BOOK OF ABSTRACTS 6th Symposium Chemistry and Environmental Protection
Izdavač Publisher	Srpsko hemijsko društvo Karnegijeva 4/III, Beograd, Srbija <i>The Serbian chemical society</i> <i>Karnegijeva 4/III, Beograd, Srbija</i>
Za izdavača For the publisher	Živoslav Tešić, predsednik Društva <i>Živoslav Tešić, president of the Society</i>
Urednici Editors	Ivan Gržetić, Bojan Radak, Vladimir P. Beškoski
Tehnički urednik Technical assistance	Dubravka Milovanović
Prelom i priprema Design and prepress	Atelje, Beograd www.atelje.rs
Štampa Printed by	Dosije studio, Beograd www.dosije.rs
Tiraž Circulation	200 primeraka <i>200 copies</i>
ISBN	978-86-7132-052-8

©copyright by SHD

This publication was prepared within the TEMPUS project
 “Modernisation of Post-Graduated Studies in Chemistry and
 Chemistry Related Programmes” (www.tempus-mchem.ac.rs)
 funded with support from the European Commission.
 This publication reflects the views only of the author, and the
 Commission cannot be held responsible for any use which
 may be made of the information contained therein.

Osetljivost na teške metale i rast na aromatičnim jedinjenjima bakterijskih sojeva izolovanih iz zemljišta kontaminiranog naftnim derivatima

Sensitivity to heavy metals and growth on aromatic compounds of bacterial strains isolated from soil contaminated with petroleum products

M. Lješević^{1,a}, B. Kekez^{1,b}, G. Gojgić-Cvijović^{2,c}, V. P. Beškoski^{1,2,d}

¹Hemijski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija

²Centar za hemiju-Institut za hemiju, tehnologiju i metalurgiju, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

^amarijaljesovic@gmail.com

^bbrankakekez@yahoo.co.uk

^cggojic@chem.bg.ac.rs

^dvbeskoski@chem.bg.ac.rs

Aromatični ugljovodonici dospevaju u životnu sredinu na različite načine, kao što su izливanje nafte, sagorevanje fosilnih goriva, upotreba pesticida, curenje benzina. Pošto su toksični i potencijalno karcinogeni, razvijaju se različite tehnologije za njihovo uklanjanje, a jedna od najvažnijih je bioremedijacija [1].

Brojna istraživanja pokazala su da teški metali utiču na mikrobne zajednice i njihovu aktivnost, jer izmenjuju esencijalne jone metala, ili modifikuju konformaciju proteina. Dejstvo metala zavisi od njegove koncentracije i dostupnosti u medijumu i vrste mikroorganizma. Teški metali su često prisutni u zemljištu kontaminiranom naftnim derivatima. Osetljivost na teške metale smanjuje biodegradacioni potencijal bakterija koje se koriste u procesu bioremedijacije [2].

U ovom radu ispitivana je osetljivost na teške metale i rast na aromatičnim jedinjenjima sojeva bakterija izolovanih iz kontaminiranog zemljišta uzorkovanog na različitim lokalitetima u Srbiji (Pančevo, Novi Sad, Niš). Za identifikaciju sojeva korišćena je analiza 16s rDNA sekvene. Korišćeni su sojevi *Bacillus sp.* NS032 (Genbank JF826527), *Pseudomonas aeruginosa* 67 (JN995661), *Pseudomonas aeruginosa* D3 (JN995664), *Rhodococcus sp.* RNP05 (JQ065876), *Oerskovia sp.* CHP-ZH25 (JX430000), *Gordonia sp.* CHP-315 (JX429999), *Cupriavidus sp.* CHP-YG38 (JX965398), *Micrococcus sp.* CHP-A35 (JX965396), *Sphingobacterium sp.* CHP-Y37 (JX965397), *Rhodococcus sp.* CHP-NR31 (JX965395).

Uticaj teških metala određen je metodom difuzije na Miler-Hintonovom agaru. Mogućnost rasta na različitim izvorima ugljenika (fenol, fenantren, natrijum-benzoat, 3,4-hidroksibenzoeva kiselina) ispitivana je na mineralnom medijumu za korišćenje ugljovodonika.

Na osnovu dobijenih rezultata može se zaključiti da *Bacillus* kao izvor ugljenika može da koristi fenol, fenantren i natrijum-benzoat, *Rhodococcus* i *Sphingobacterium* mogu da rastu na svim podlogama, a *Micrococcus* na fenantrenu i

natrijum-benzoatu. *Pseudomonas* označen kao 67 raste na 3,4-hidroksibenzojevoj kiselini, a drugi označen kao D3 na natrijum-benzoatu. *Oerskovia sp.* raste na fenantrenu, a *Cupriavidus* i *Gordonia sp.* ne rastu ni na jednom ispitivanom izvoru ugljenika.

Najmanju osetljivost na kadmijum (Cd^{2+}) pokazali su sojevi iz roda *Cupriavidus* i *Rhodococcus*, na nikl (Ni^{2+}) *Rhodococcus sp.* i *Micrococcus sp.*, na bakar (Cu^{2+}) *Cupriavidus sp.* i *Micrococcus sp.*, i na cink (Zn^{2+}) *Gordonia sp.* i *Micrococcus sp.*

Literatura

1. Bamforth, S., Singleton, I. *J. Chem. Technol. Biotechnol.* 80 (2005) 723-736.
2. Giller, K.E., Witter, E., McGrath, S.P. *Soil Biol. Biochem.* 41 (2009) 2031-2037.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

54(048)
502/504(048)
577.1(048)
66(048)

СИМПОЗИЈУМ Хемија и заштита животне средине
са међународним учешћем (6 ; 2013 ; Вршац)

Knjiga izvoda = Book of Abstracts / 6.
simpozijum Hemija i zaštita životne sredine
sa međunarodnim učešćem, Vršac, Srbija,
21-24. maj 2013. = 6th Symposium Chemistry
and Environmental Protection with
International Participation ; [urednici,
editors Ivan Gržetić, Bojan Radak, Vladimir
Beškoski]. - Beograd : Srpsko hemijsko
društvo = Serbian Chemical Society, 2013
(Beograd : Dosije studio). - 421 str. :
ilustr. ; 24 cm

Tiraž 200. - Tekst na srp. i engl. jeziku. -
Registrar.

ISBN 978-86-7132-052-8

a) Хемија - Апстракти b) Животна средина
- Заштита - Апстракти c) Биохемија -
Апстракти d) Биотехнологија - Апстракти
COBISS.SR-ID 198328844

Tempus

Prethodni skupovi iz oblasti hemije i zaštite životne sredine
Previous symposia on chemistry and environmental protection

- 1985 • I Jugoslovenski simpozijum, Beograd
- 1993 • II Jugoslovenski simpozijum, Vrnjačka Banja
- 1995 • I Regional Symposium, Vrnjačka Banja
- 1998 • III Jugoslovenski simpozijum, Vrnjačka Banja
- 2001 • IV Jugoslovenski simpozijum, Zrenjanin
- 2003 • II Regional Symposium, Kruševac
- 2008 • V Simpozijum, planina Tara

ISBN 978-86-7132-052-8

A standard linear barcode representing the ISBN number 9788671320528.

9 788671 320528 >